

بارھیسامی حج

ارزیابی

اجرای طرح قربانی در چهار سال متوالی

(۱۳۸۲-۱۳۷۹)

سوزاندن و یا دفن گوشت قربانی حجّاج می‌شد، اما اکنون در اثر مشارکت در طرح قربانی، نه فقط گوشت‌های قربانی سوزانده و یا دفن نمی‌شود، بلکه حدود ۶۰۰۰۰۰ لاشه آن‌که ۱۰۰٪ گوشت ذبیحه حجّاج ایران می‌باشد، طی مراحل دسته بندی آن، به صورت منجمد، برای مصرف نیازمندان و مستمندان داخل و خارج از عربستان توزیع می‌گردد.

با توجه به تمام جوانب، که از آن آگاهید، دولت عربستان سعودی بر آن شد تا مدیریت نزدیکترین کشتارگاهها به سرزمین منا را به بانک توسعه اسلامی، که زیر مجموعه سازمان کنفرانس اسلامی بوده و

بانک توسعه اسلامی، با درخواست وزیر حج عربستان سعودی و حمایت این کشور از بانک پیشگفته، جهت اجرای طرح قربانی، که در حقیقت در راستای خواست چندین ساله کشورهای اسلامی، به خصوص جمهوری اسلامی ایران بود، با انجام سلسله اقدامات تشویقی و اجرایی و بعضاً روانی، از چهار سال قبل فعالیت خود را آغاز کرد.

با عنایت به منافع مترتب بر این طرح و لحاظ شدن جوانب شرعی و حفظ وجهه انقلابی و اسلامی کشورمان، استفاده از نظریات مراجع عظام تقلید کارگشا بود. زمانی میلیون‌ها ریال سعودی صرف

کشورمان نیز یکی از هفت عضو فعال از میان ۵۳ کشور اسلامی می‌باشد، و اگذار نماید. علاوه بر تأمین موارد شرعی، استفاده از این طرح مزایایی چون تهیه سالم‌تر، واجد شرایط شرعی بودن دام، تأمین کمیت بالا، محیط سالم و بهداشتی کشتارگاه، بسته‌بندی بهداشتی، استفاده کامل از گوشت ذبیحه و استفاده از امعاء و احشاء و... را به همراه دارد.

اکنون در اثر مشارکت در طرح قربانی، نه فقط گوشت‌های قربانی سوزانده و یا دفن نمی‌شود، بلکه حدود ۶۰۰۰۰۰ لاشه آن که ۱۰۰٪ گوشت ذبیحه حجاج ایران می‌باشد، طی مراحل دسته‌بندی آن به صورت منجمد، برای مصرف نیازمندان و مستمندان داخل و خارج از عربستان توزیع می‌گردد.

بانک توسعه اسلامی برای ۶٪ از حجاج (نسبت حجاج ایرانی به سایر کشورهای اسلامی که هر ساله به عربستان، جهت انجام مناسک حج مشرف می‌شوند) حدود ۴۵٪ از امکانات کشتارگاهی را به صورت اختصاصی در اختیارمان قرار داده‌است.

عملکرد چهار ساله بر اساس

نمودارهای ضمیمه، نشان می‌دهد که روند حضور حجاج کشورمان سیر صعودی داشته، به طوری که در حج سال ۸۲ حدود ۹۹٪ حجاج ایرانی در این طرح شرکت کردند و ذبیحه قربانی مربوط به آنها که بالغ بر ۹۳۷۸۲ عدد می‌شود، پس از طی مراحل لازم و کاملاً شرعی و بهداشتی، تماماً مصرف شده و خوشبختانه حدود ۳۵ هزار لاشه گوشت قربانی جهت توزیع توسط کمیته امداد امام خمینی علیه السلام به لبنان حمل شده است.

چنانچه جمهوری اسلامی ایران آمادگی پذیرش گوشت قربانی را دارا باشد، بانک توسعه اسلامی در این زمینه نهایت همکاری را خواهد کرد.

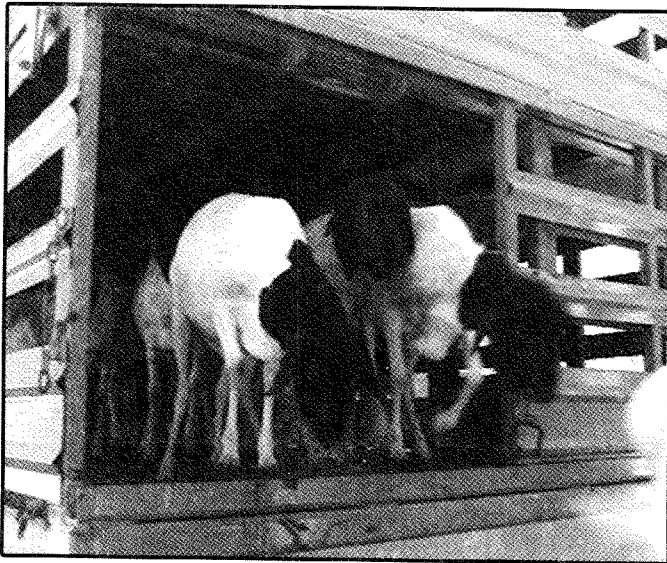
بانک توسعه اسلامی آمادگی دارد با طرح موضوع واردات دام از ایران، با پیمانکاران طرف قرارداد خود و حتی پرورش مشترک در مراتع ایران، آنها را تشویق به خرید نماید و پس از قربانی بیشترین گوشت ذبیح حجاج ایرانی را مجانی تا بندر عباس حمل نماید. که در میان نیازمندان کشورمان توزیع شود.

با بهره‌گیری از نظریات علما و فقها و همکاری قابل تقدیر بعثه مقام معظم رهبری

در مجموع مزید بر علت شده تا تعداد مطلوبی از مدیران کاروانها و نماینده زائران علی رغم تلاشهای به عمل آمده، نتوانند صبح زود روز دهم، خود را به کشتارگاهها برسانند. عملاً حضور در کشتارگاهها از ساعت ۱۱ صبح روز عید قربان انجام گرفت که ذابحان اعزامی توانستند با تلاش قابل تقدیر خود، بخشی از اثرات این تأخیر را جبران کنند و چنانچه اعتصاب مقطعی کارگران سوری، در سالن راست قرمز، که از

و شورای استفتای معظم له جهت انجام هرچه بیشتر وقوف اضطراری، برآیند این مجموعه از اقدامات و همکاریها، نتایج خوبی به همراه داشته است.

در حج سال ۸۲ این امر به خاطر اشکالاتی که به مسؤولان عربستان؛ از جمله پلیس راهنمایی و رانندگی این کشور برمی گردد (از دحام و کندی حرکت حجاج در مسیر عرفات به مشعر و جمرات) که منجر به کشته شدن بیش از ۳۰۰ حاجی شده است،

۲. علاوه بر صدور کارت انفرادی مخصوص ورود به کشتارگاهها جهت مدیران (به عنوان مسئول اجرای طرح قربانی) و معاون کاروانها و نیز برای روحانی یا روحانی معین، یک کارت به عنوان ناظر شرعی) و همچنین به ازای هر ۵۰ نفر زائر داخل کاروانها، برای یک نفر نماینده منتخب زائران، کارت صادر شد تا بتوانند علاوه بر انجام وظیفه نمایندگی از زائران، به ذابحان حرفه‌ای در تحویل گوسفند از آغل دار کمک نمایند.

۳. شش روحانی با معرفی معاونت محترم امور روحانیون بعثه مقام معظم رهبری که همگی عمره مفرده انجام دادند، در هر یک از ۶ سالن اختصاصی حضور یافته و با استفاده از رابطه خوبی که با ذابحان اعزامی برقرار کرده بودند، علاوه بر نظارت عمومی شرعی بر ذبح، پاسخگوی پرسشهای شرعی مراجعه کنندگان داخل سالنها نیز بودند.

۴. کسالابزرگها با قابلیت ۱۰ رأس، ۵ رأس، ۱ رأس، با مهر مخصوص به زبان فارسی و به تفکیک هر سالن قبلاً به سفارش ما توسط بانک توسعه اسلامی تهیه شده بود.

۵. برای نخستین بار، ما مسئولیت

ساعت ۱۵ همان روز به مدت یک ساعت و نیم رخ داد، انجام نمی‌گرفت، خلأ حضور دیر هنگام کاملاً پر می‌شد ولی علی‌رغم بروز این دو عامل منفی (حضور دیر هنگام به خاطر ازدحام جمرات و اعتصاب مقطعی سلاح‌های سوری) تا پایان روز عید قربان حدود ۶۲۰۰۰ رأس گوسفند به نیابت از حجاج ایرانی توسط ذابحان قربانی شد و بقیه قربانی‌ها بعد از طلوع آفتاب روز یازدهم در تمامی سالنهای اختصاصی شروع و با نزدیک شدن به ساعت ۱۰ صبح همان روز، به پایان کار ذبح نزدیک می‌شد. به مرور زمان سالنها یکی پس از دیگری از حجاج ایرانی خالی می‌شدند؛ به طوری که سالن معیصم ۳، که بالاترین کشتار در آن انجام شده است، حدود ساعت ۱۳ به کار خود پایان داد و بدین صورت ۹۳۸۷۳ حاجی ایرانی با انجام قربانی از احرام خارج شدند.

ویژگیهای طرح در حج سال ۸۲

۱. عملیات ذبح، توسط ۹۳ نفر از ذابحان اعزامی (که همگی عمره مفرده انجام دادند) انجام گرفت؛ بدین صورت که از داخل کاروانها افرادی به عنوان ذابح به کشتارگاهها نیامده بودند.

فقیه، جمعی از شیعیان سایر کشورها از سالنهای اختصاصی و ذابحان اعزامی ایران در انجام قربانی استفاده کردند.

۱۰. ذابحان توانستند ضمن رعایت جوانب شرعی ذبح، که قبلاً به لحاظ اجرا توسط حجّ الاسلام و المسلمین محمد حسین فلاح زاده توجیه شده بودند، با ارائه توانایی، علاوه بر کسب اعتماد مقامات عربستانی داخل سالنهای، رضایت مندی مدیران و روحانیون کاروانها را نیز در حدّ بسیار بالایی جلب نمایند؛ به طوری که با استفاده از این حسن اعتماد، از مقامات بانک توسعه خواسته شد تا زمینه در اختیار گرفتن آزمایشی یک سالن توسط ایران؛ اعم از ذابح و سلاخ را بررسی نمایند که در صورت موافقت پیمانکاران سعودی برای انجام این مهم در یک سالن فعلاً وادی محسّر معیصم ۳ جهت دو شیفت کاری در هر روز ۶۰۰ نفر نیاز می باشد و اگر هزینه سفر این افراد در مقایسه با منشأ حرکت سلاخهای عزیزمان از نظر مالی برای پیمانکاران مقرون به صرفه باشد می توان این امر را پیگیری و اجرا نمود.

۱۱. چاپ بیش از ۹۳۸۷۳ رسید، مبنی

بر انجام قربانی، توسط ذابحان، که در اختیار

توزیع کالا برگها را با استقرار همکارانی در مناطق ششگانه در مکه مکرمه، به عهده گرفتیم و بدین صورت نسبت به فروش ۹۳۸۷۳ عدد کالا برگ (از روش نقدی و یا در قبال رسید پولهای واریز شده توسط مدیران در شعب سه گانه بانک الراجحی در مکه) اقدام کردیم.

پیش از آغاز عملیات، بانک موظف است بر اساس تفاهم نامه امضا شده، مبلغ تقریبی یک صد هزار دلار (هر کالا برگ ۴ ریال) به شماره حساب دفتر نمایندگی در عربستان واریز کند.

۶. برای نخستین بار در طول چهار سال گذشته، ۹۹٪ از حجاج و به تعداد ۹۳۸۷۳ نفر در این طرح شرکت کردند.

۷. برای نخستین بار و به صورت خوبی نسبت به استفاده بعثه سایر مراجع عظام تقلید، از نزدیکترین کشتارگاه به منا (وادی محسّر معیصم ۳) تسهیلات لازم قرار داده شد.

۸. عموم ایرانیان خارج از کشور، که در قالب کاروان در مکه حضور داشتند، توانستند از کشتارگاههای اختصاصی و ذابحان اعزامی استفاده کنند.

۹. بنا به توصیه نماینده محترم ولی

تک تک حجاج قرار گرفت.

۱۲. تشویق کتبی درج در پرونده ۳

مدیر، از هریک از سالنهای ششگانه مجموعاً ۱۸ نفر که توانسته بودند با انجام وقوف اضطراری در اولین ساعات صبح روز دهم در کشتارگاهها با در دست داشتن کمیته قابل قبول کالا بزرگ حاضر شوند و همچنین اعلام آن به معاونت محترم امور روحانیون بعثه مقام معظم رهبری جهت تشویق روحانیون این کاروانها.

۱۳. حجاج نسبت به چیرایی انجام

قربانی مربوط به تعدادی در روز یازدهم و با عنایت به مجموعه منافع مترتب در صبر کردن توجیه شدند و این پذیرش در جای خود حکایت از درک بالای آنان دارد.

۱۴. با عنایت به درصد بسیار بالای

رضایت مندی حجاج در حج گذشته که در نظرسنجی معاونت محترم آموزش و پژوهش بعثه مقام معظم رهبری به دست آمده بود، ابراز رضایت عموم روحانیون، مدیران و حجاج از طرح قربانی، از دیگر ویژگی های حج امسال می باشد.

۱۵. گروهی از ذابحان در مدینه منوره

و به خصوص مکه مکرمه در کشتار تعداد قابل توجهی از گوسفندان برای تهیه گوشت

گرم غذایی حجاج ایرانی مشارکت فعال داشتند.

ایرادها و اشکالات به وجود آمده در اجرای طرح قربانی حج ۸۲

۱. گوسفندان در مواردی، نسبت به

سال گذشته لاغر بودند (براساس قرارداد منعقد شده میان بانک و پیمانکاران، باید وزن خالص پس از سلاخی، از ۱۲/۵ کیلو کمتر نباشد که این امر محقق شد).

۲. در مواردی گوسفندان از نظر شرعی

نسبت به سال گذشته دارای اشکالاتی بودند. در خصوص ۲ بند مذکور، اگرچه پیشتر با مقامات بانک مذاکره به عمل آمده و اطمینان لازم کسب گردیده بود، لیکن در حج ۸۲ به علت تحریم اعمال شده از سوی کشور تأمین کننده دام؛ یعنی استرالیا، علیه عربستان سعودی، مقامات بانک نتوانستند به نحو مطلوبی به تعهدات خود عمل نمایند و لذا دام را از کشورهایی نظیر (سودان، مالی و آرژانتین) تهیه کردند که مقامات بانک نیز ضمن اذعان به ۲ اشکال مذکور متعهد شدند تا در حج آینده نسبت به رعایت بهتر دو بند اخیر، اقدام نمایند.

۳. کاهش تعداد ذبح تا ظهر روز عید

- ذابحان با آخرین پروازها به جده اعزام و به تعداد در نظر گرفته شده در هر یک از سالنهای ششگانه، به کاروانهای یکصد نفره اضافه شوند. توزیع و پراکندگی بیشتر به مصلحت نیست. این امر با هدف تأمین فضای فرهنگی و معنوی هرچه بیشتر ذابحان و رعایت سایر امور، ضروری به نظر می‌رسد.

- چاپ کوپنها فقط به تعداد پنج و یک رأس با طراحی پیشنهادی به بانک توسعه اسلامی. - ورود به مذاکره برای اعزام تعدادی سلاح برای یکی از سالنها به صورت آزمایشی.

قربان و به تبع آن، کاهش قربانی در روز اول (که به علل آن بیشتر اشاره شد).

۴. چاپ تعدادی کالا بزرگ با ظرفیت ۱۰ رأس که بعضاً در حین تحویل دام دشواریهایی را ایجاد کرد و ریز نوشته شدن تعداد رأس ذکر شده در کالا بزرگها.

پیشنهادها:

- اعلام شماره حساب ارزی مخصوص تا زائران مبلغ مربوط به تهیه قربانی را در ایران به آن حساب واریز نمایند و سپس کوپن را در مکه مکرمه از طریق مدیر کاروان در یافت کنند. (می‌توان ترتیبی اتخاذ نمود تا زمان خواب این پول، کوتاه مدت باشد).

در حج ۸۲ به علت تحریم اعمال شده از سوی کشور تأمین‌کننده دام؛ یعنی استرالیا، علیه عربستان سعودی، مقامات بانک نتوانستند به‌نحو مطلوبی به تعهدات خود عمل نمایند

- تأکید مؤکد بر جوانب شرعی و سایر موارد مربوط به دام از طریق مد نظر عملی قرار دادن از منشأ خرید. - طراحی رسید خاص از ایران که حجاج بتوانند در پایان ایام تشریق با دریافت آن نسبت به انجام قطعی قربانی به نیابت از خودشان اطمینان مضاعفی به دست آورند.

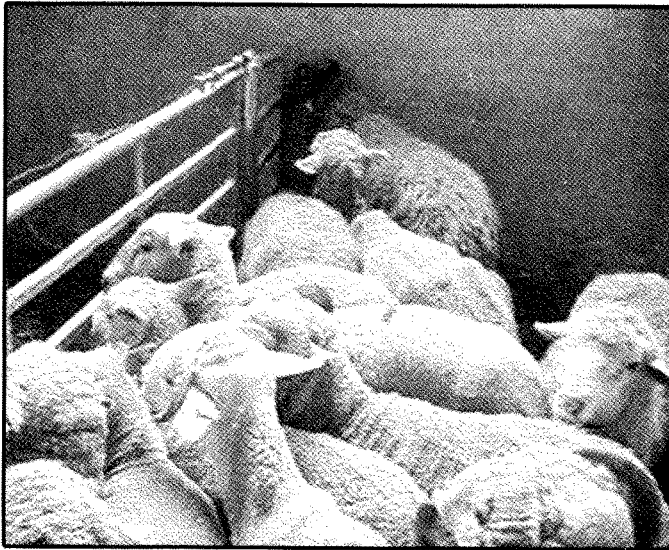
- ذابحان به همین تعداد ۹۴ نفر و به تناسب نسبت حجاج هراستان، هریک هزار نفر بکنفر، توسط مدیران استانها به اداره کل معرفی و پس از طی مراحل گزینشی و آزمون عملی، در مرکز جذب شوند. این نوع گزینش دارای مزایای فراوانی است که خواهیم گفت.

همراهی نماید تا مشکل تحویل گوسفند از آغل پیش نیاید. (چنانچه برخی از خدمه، حج تمتع انجام می دهند، خونی شدن احتمالی احرام لطمه‌ای به حج آنان وارد نمی‌کند).

- تلاش جهت اخذ ویزا برای اعضای کاروان ذابحان، با هدف عدم استفاده از سهمیه حجاج.

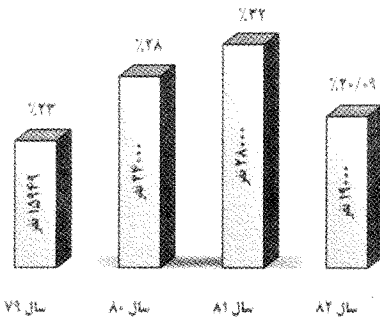
- تأکید مکرر به انجام وقوف اضطراری و ضرورت همکاری مقامات محلی برای رفع اشکالات احتمالی اجرای کامل وقوف اضطراری و با مشکلاتی که در رمی جمره می‌شود.

- باید تلاش شود قربانی از صبح روز دهم و تا پایان روز عید قربان افزایش یابد.
- صبح روز عید حتماً یک نفر خدمه نایب گروه مدیر و یا معاون را در امر ذبح

نمودار کمی روند انجام قربانی در روز دهم

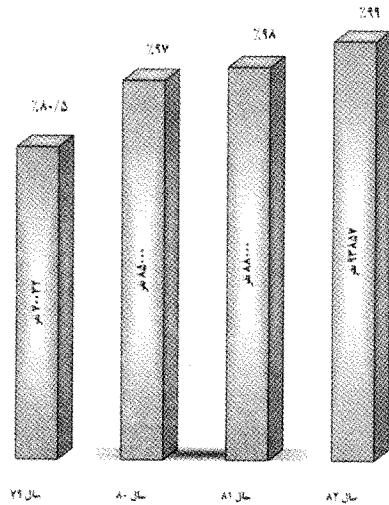
(چهار سال اخیر)

صبح روز عید قربان

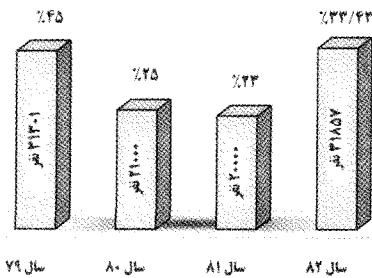
نمودار روند سعودی مشارکت حجاج ایرانی در طرح قربانی

(چهار سال اخیر)

نمودار کمی روند انجام قربانی در روز یازدهم

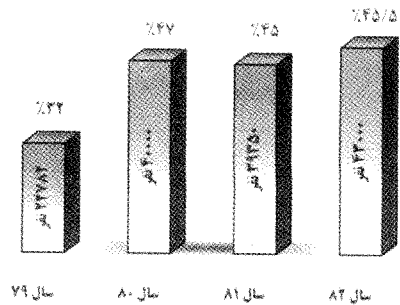
(چهار سال اخیر)

صبح روز یازدهم

نمودار کمی روند انجام قربانی در روز دهم

(چهار سال اخیر)

بعد از ظهر روز عید قربان